

Temat: INSUREKCJA KOŚCIUSZKOWSKA I UPADEK PAŃSTWA

Scenariusz lekcji historii dla klasy 2TB technikum z wykorzystaniem TIK

Prowadząca: Anna Bieńkowska

Data 25.04.2022

Cele edukacyjne

Po lekcji uczeń:

- Rozumie pojęcia: insurekcja, kosynier, polscy jakobini, uniwersał połaniecki, abdykacja;
- Zna postaci: Tadeusza Kościuszki, Jakuba Jasińskiego, Antoniego Madalińskiego, Aleksandra Suworowa, Jana Kilińskiego;
- Zna daty: 24 marca 1794 r., 1795;
- Wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do wybuchu powstania kościuszkowskiego;
- Rozumie wpływ wydarzeń zachodzących w Europie pod koniec XVIII w. na wybuch powstania kościuszkowskiego;
- Opisuje przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego;
- Wskazuje na mapie: najważniejsze bitwy powstania kościuszkowskiego; obszary zajęte przez mocarstwa ościennie w wyniku trzeciego rozbioru;
- Wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego;
- Opisuje zmianę sytuacji prawnej chłopów po ogłoszeniu uniwersału połanieckiego;
- Posługuje się chronologią powstania kościuszkowskiego;
- Omawia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego;
- Omawia zmiany terytorialne, jakie zaszły po trzecim rozbiorze;
- Analizuje powody i skutki abdykacji Stanisława Augusta Poniatowskiego;
- Analizuje długofalowe skutki powstania kościuszkowskiego.

Treści kształcenia

1. Konspiracja po drugim rozbiorze
2. Wybuch powstania i pierwsze zwycięstwa
3. Przystąpienie Prus do wojny
4. Klęska pod Maciejowicami i rzeź Pragi
5. Trzeci rozbiór i upadek Rzeczypospolitej

Metody nauczania

Pogadanka, praca z kartą pracy, film edukacyjny, dyskusja

Materiały dydaktyczne

Karta pracy, film edukacyjny, mapa

Formy nauczania

Praca z całą klasą, praca indywidualna uczniów z kartą pracy

Przebieg lekcji

Czynności nauczyciela	Czynności uczniów
1. Czynności organizacyjne. Podanie celów lekcji	Uczniowie zapisują temat i cele lekcji.
2. Nauczyciel prosi uczniów, żeby przypomnieli informacje o przyczynach drugiego rozbioru Polski.	Uczniowie przypominają informacje, o które prosił nauczyciel.
3. Nauczyciel podsumowuje wypowiedzi uczniów, następnie wprowadza nowy temat i przedstawia uczniom sytuację polityczną Rzeczypospolitej po drugim rozbiore. Rozdaje uczniom karty pracy i zleca im wykonanie zadania I.	Uczniowie na podstawie podręcznika wykonują zadanie I na karcie pracy, a następnie odczytują wyniki wykonanego zadania.
4. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów. Następnie wyświetla film „Insurekcja kościuszkowska” (interaktywna tablica). Zleca uczniom wykonanie zadania II z karty pracy	Uczniowie oglądają film, na podstawie którego dowiadują się o okolicznościach, w których Kościuszko zdecydował się na rozpoczęcie insurekcji oraz walkach. Uczniowie wykonują zadanie II na karcie pracy.
5. Nauczyciel kontroluje wykonanie zadania. Zleca wybranym uczniom odczytanie uzupełnionych na karcie pracy informacji. Omawia i ocenia wypowiedzi uczniów oraz informuje o dalszych wydarzeniach z okresu powstania kościuszkowskiego aż do jego upadku. Na interaktywnej tablicy wyświetla mapę „Powstanie kościuszkowskie i trzeci rozbiór Polski”. Przedstawia skutki powstania, zmiany na mapie w wyniku trzeciego rozbioru Polski oraz abdykację Stanisława Augusta Poniatowskiego	Uczniowie analizują zmiany terytorialne po trzecim rozbiore Polski.
6. Nauczyciel prosi, żeby uczniowie w drodze dyskusji zastanowili się, czy powstanie kościuszkowskie miało szansę powodzenia	Uczniowie w czasie dyskusji ustosunkowują się do pytania nauczyciela i uzasadniają swoje odpowiedzi.
7. Nauczyciel podsumowuje i uzupełnia wypowiedzi uczniów. Zadaje pracę domową.	

Praca domowa

Wykonaj zadanie III na karcie pracy.